

CONSEIL de l'Égalité des CHANCES ENTRE HOMMES ET FEMMES
RAAD VAN DE GELIJKE KANSEN VOOR MANNEN EN VROUWEN
RAT FÜR CHANCENGLEICHHEIT ZWISCHEN MÄNNER UND FRAUEN

**ADVIES NR. 63 VAN DE RAAD VAN DE GELIJKE KANSEN VOOR MANNEN EN
VROUWEN VAN 13 DECEMBER 2002 BETREFFENDE “VROUW EN SPORT” II.**

**ADVIES NR. 63 VAN DE RAAD VAN DE GELIJKE KANSEN VOOR MANNEN EN VROUWEN
VAN 13 DECEMBER 2002 BETREFFENDE “VROUW EN SPORT” II.**

INLEIDING

De Raad heeft reeds een advies uitgebracht betreffende “Vrouw en Sport” (advies nr 17 van 21 maart 1997).

Niet alleen voor de gezondheid is sport noodzakelijk. Dank zij de sport leren de mensen werken in groepen, solidair zijn, verantwoordelijkheden nemen. “Mensen leren door sport de eigen grenzen kennen, zich ergens in bekwamen en zich te meten met anderen, men leert te winnen en te verliezen en daardoor ook het respect voor anderen te ontwikkelen” (VWS Van Bottenberg en Schuyt 1996).

Vooraf in deze multiculturele wereld kan de sport een zeer voornamelijk rol vervullen.

“Sport in sociaal verband draagt bij aan sociale cohesie; via sport komen persoonlijke contacten en relaties tot stand, bouwen mensen vriendenkringen en relatienetwerken op en kan ook het gemeenschapsgevoel worden versterkt. Door deze binding kan sport bijdragen aan socialisatie-, integratie- en emancipatieprocessen in de samenleving”.

Sport is zeer belangrijk dus is het een must dat meer vrouwen gaan sporten. Wanneer de ouders en de verantwoordelijken voor de opvoeding van de kinderen een sport beoefenen vervullen zij een voorbeeldfunctie en een aansporing om aan sport te doen t.o.v. hun kinderen, en dit ongeacht of zij deel uitmaken van een sportclub of niet.

De participatie van de vrouwen in de sport kent een trage maar constante vooruitgang.

Een wetenschappelijk onderzoek gedaan in de ULB op 6 april 2001 op aanvraag van Minister Rudy Demotte gaf de volgende resultaten.

Aangesloten bij een sportfederatie:

	V	M
Fr Gemeenschap	132.314	270.304
VI Gemeenschap	401.489	612.678
Dus 37,67% vrouwen.	533.803	882.991

Tussen 18 en 25 jaar verlaten 5646 mannen hun sportfederatie en 13.866 vrouwen. De voornaamste oorzaak waarom zij afhaken is huwen of kinderen krijgen.

Maar uit dit rapport blijkt ook dat 29 % van de vrouwen nooit sport beoefenden (buiten de verplichte uren lichamelijke opvoeding in de scholen), en 12 % van de mannen.

We zullen nu een evaluatie maken van de eventuele vooruitgang sinds 1997 wat betreft “Vrouwen en Sport”.

VASTSTELLINGEN

1) Vrouwen in leidinggevende functies

Het aantal vrouwelijke en mannelijke bestuursleden van de sportfederaties geeft nog altijd geen weerspiegeling van het aantal vrouwelijke en mannelijke leden.

In het IOC zijn op 113 effectieve leden nog maar 14 vrouwen.

In het BOIC zijn er 11 % vrouwen. In Noorwegen zijn er op nationaal vlak reeds 45 % vrouwen.
(Berit Skirstad)

Er is vooruitgang in die zin dat het IOC gevraagd heeft tegen 2001 te streven naar 10 % vrouwen in leidinggevende functies en vanaf 2005 naar 20 %.

Ook heeft het IOC een trofee gegeven in 2000 “Vrouw en Sport” aan diegene die het meest bijgedragen heeft om het statuut van de vrouw in de sport te verbeteren en dit vooral in leidinggevende functies.

Minister Rudy Demotte heeft in zijn actieplan voorzien te streven naar 20 % vrouwen in bestuursfuncties in de sportfederaties.

2) Topsport

Er zijn nog altijd te weinig vrouwen die faciliteiten krijgen om deel te nemen aan de Olympische Spelen.

We zien nog altijd dat de mannen die topsport beoefenen het financieel veel beter hebben dan vrouwen (voetbal, basketbal, volleybal, enz...)

Zelfs in het tennis, in de Master Cup (november 2002) verdiende de winnares

€ 835.000 en de winnaar van de Master Cup € 1.500.0000.

Sinds 2000 werd er een inspanning gedaan door “Solidarité Olympique” om meer vrouwen een beurs te geven of technische assistentie.

Minister Demotte nam eveneens een goed initiatief door eind 2001 een prijs uit te reiken voor de beste sportvrouw en het beste vrouwelijke sportteam.

3) Invoering Bedrijfssport

Niettegenstaande de voorbeelden die de Raad gegeven heeft in zijn advies nr. 17 (Japan, Griekenland, Bulgarije) werden er in België weinig vorderingen gemaakt.

4) Senioren

Hier ook laten de resultaten op zich wachten.

5) Media

95% van de sportartikels beschrijven mannensport, slechts 5 % vrouwensport.

Volgens het onderzoek van de ULB van 16 april 2001 is dit nu 13 %.

Er zijn nog altijd te weinig vrouwelijke sportjournalisten.

6) De krijgsmacht

Zoals de Raad gevraagd had in zijn advies nr. 13 werden de criteria bij aanwerving aangepast.

7) Gemeenten en provincies

In sommige gemeenten heeft men al inspanningen geleverd en is er voldoende aanbod om individueel te sporten.

AANBEVELINGEN

1) Vrouwen in leidinggevende functies

De Raad dringt er nog eens op aan dat er jaarlijks een evaluatie zou worden gemaakt over het aantal vrouwen in leidinggevende functies in de sport.

De Raad blijft de mening toegedaan dat meerdere campagnes moeten opgestart worden om alle professionele en andere sportorganisaties er toe aan te zetten een gelijk kansenbeleid en dito programma's aan te nemen.

Iedereen moet gelijke kansen krijgen, de meest bekwame persoon moet de plaats verwerven. Men moet proberen dat een aanwezig talent niet onbenut gelaten wordt.

Op alle niveaus zouden acties moeten ondernomen worden om de vrouwen te sensibiliseren om hun kandidatuur te stellen voor leidinggevende functies.

Vooraf op lokaal vlak zouden meer vrouwen in het bestuur aanwezig moeten zijn, zodat meer vrouwen kunnen doorstromen naar een hoger niveau.

De vergaderingen zouden zoveel mogelijk gedurende de dag moeten gehouden worden.

Enkele argumenten die gebruikt kunnen worden om vrouwen aan te zetten om een mandaat op te nemen: (Gea Schaap "Bestuur en Management")

- " 1. Het verbetert de zelfontplooiing (blikverruiming)
- 2. Ze kunnen idealen nastreven, betrokken zijn.
- 3. Ze hebben meer invloed, ze kunnen meepraten.
- 4. Ze kunnen interessante mensen ontmoeten en dus meer sociale contacten leggen.
- 5. Ze worden bewust van hun eigen specificiteiten.
- 6. Het geeft zelfvertrouwen. "

De besturen zelf zouden bij het opstellen van eigen actieplannen de te bereiken resultaten kunnen opsplitsen naar de man/vrouw situatie toe. Er kunnen gemakkelijk mannelijke en vrouwelijke objectieven bepaald worden zonder daarin noch de ene noch de andere voor het hoofd te stoten.

Het streefdoel zou moeten zijn dat het bestuursaantal vrouw/man een weerspiegeling is van de manier waarop het ledenaantal is samengesteld.

2) Topsport

De Raad vraagt de federatie, de overheid, het BOIC en het IOC fondsen te willen voorzien voor het sponsoren van vrouwelijke topsporters op dezelfde wijze als voor de mannen.

De Raad vraagt dat het BOIC meer stages zou inrichten voor vrouwelijke topsporters.

Tevens moeten er meer vrouwen in de delegaties voor de Olympische spelen zijn.

De vrouwen die deelnemen aan internationale kampen moeten een even grote subsidie moeten krijgen als

de mannen.

De Raad is van mening dat indien er meer vrouwen in leidinggevende functies komen in het BOIC en het IOC en in de federaties veel van de huidige problemen vlugger zouden opgelost zijn.

De vergoeding in de vrouwensport moet gelijk zijn aan de vergoeding die mannen krijgen.

3) Invoering bedrijfssport

De Raad wenst dat de overheid er zou op aandringen dat zowel in de publieke als in de privé-ondernemingen, de mogelijkheid zou geboden worden aan de werknemers om aan sport te doen. Concreet zou dit kunnen door bijvoorbeeld een kleine werkonderbreking in te schakelen voor turnoefeningen.

Of door hun lokalen en toestellen ter beschikking te stellen om sport te doen gedurende de middagpauze of onmiddellijk na de werkuren.

4) Senioren

Eens te meer vraagt de Raad dat er dringend meer projecten gestart worden om de sport voor de derde leeftijd te promoten. Deze projecten zouden kunnen gefinancierd worden door de ministeries.

Voorts meent de Raad dat er informatie- en sensibiliseringscampagnes moeten worden gestart om deze mensen te overtuigen van de noodzaak aan sport te doen.

Op gemeentelijk vlak vraagt de Raad nog eens dat ze gunsttarieven zouden uitwerken voor de derde leeftijd om het gebruik van sportaccommodaties voor hen betaalbaar te maken.

5) Media

Berichtgeving over vrouwensport zou men moeten aanmoedigen. Er zou door de regering of door het BOIC een prijs kunnen uitgereikt worden aan de meest verdienstelijke sportjournalist(e)

De Raad acht het noodzakelijk dat de media dringend meer initiatieven nemen om de interesse van de vrouwen voor de sport op te wekken door onder andere een waaier van vrouwelijke sportevenementen in de kijker te plaatsen.

En dus niet alleen topsporten.

6) Onderwijs

De Raad vraagt toegankelijkheid van alle sporten voor iedereen.

“In de meeste gevallen betekent dit vooral het tegengaan van belemmeringen voor meisjes en vrouwen in traditionele mannsporten en het aanpassen van regels (vb. tijden of afstanden) aan de mannelijke varianten van de sport.” (Annegien Helena Francisca Elling, Proefschrift Doctoraat aan de Katholieke Universiteit Brabant, "Ze zijn er niet voor gebouwd").

De Raad stelt voor dat de Ministers van Onderwijs in het programma “lichamelijke opvoeding” de stereotiepe denkbeelden wegwerken over wat een mannsport is of wat een vrouwensport is.

Er zou een goede samenwerking moeten tot stand komen met de scholen en de sportclubs waardoor er meer leerlingen interesse krijgen om zich in te schrijven in een club.

Ook zouden de scholen hun infrastructuur op woensdagnamiddag en het weekend moeten laten gebruiken door de clubs.

7) Ouders

De ouders moeten inzien dat het belangrijk is dat de kinderen vanaf hun kleutertijd de vreugde van het bewegen leren kennen.

8) Overheid

De overheid zou subsidies moeten geven aan de federaties die projecten uitwerken om vrouwen ertoe aan te zetten sport te beoefenen.

9) Gemeenten en provincies

Op gemeentelijk vlak dienen inspanningen te worden geleverd om het individueel sporten te bevorderen en dit voor een voor iedereen toegankelijke prijs.

Bovendien dienen de gemeenten, bij het opstellen van hun begroting en bij de evaluatie van de toekenning van de kredieten aan de sportinfrastructuren en hun werking, een genderscreening door te voeren.

BRONNEN

- Van Bottenberg en Schuyt vws 96
- Wetenschappelijk onderzoek ULB van 6 april 2001 gevraagd door Minister R. Demotte
- Berit Skirstad: debat van BOIC op 15 oktober 2002
- Dr. Elizabeth Ferris: debat BOIC van 15 oktober 2002
- Gea Schaap in (Bestuur en Management) aug/sept 2002
- Annegien Helena Francisca Elling: "Ze zijn er niet voor gebouwd" Proefschrift doctoraat van 22 april 2002, Katholieke Universiteit Brabant.

